

Jaarverslag

Adviesraad Wmo & Jeugd Dordrecht

2018

Adviesraad Wmo & Jeugd Dordrecht
Singel 395
3311 HG Dordrecht
E-mail: info@adviesraadwmojeugddordrecht.nl
Website: www.adviesraadwmojeugddordrecht.nl
Twitter @JeugdWmo

29 april 2019

1. Inleiding

In dit jaarverslag leest u wat we als Adviesraad Wmo & Jeugd Dordrecht in 2018 gedaan hebben. Onze kerntaak is gevraagd en ongevraagd adviseren aan het College van B&W van Dordrecht over de Wmo en de jeugdhulp. Dit doen we op basis van ervaringen en signalen van gebruikers van voorzieningen, mantelzorgers en belangenbehartigers uit Dordrecht.

2. Adviesraad Wmo & Jeugd Dordrecht

Vergaderingen: we hebben in 2018 elf keer vergaderd. Regelmatig begonnen we de vergadering met een gastspreker, zoals:

- Mireille Henderson, strategisch beleidsadviseur van de gemeente Dordrecht over 'Thuis in de wijk' en de 'Agenda huisvesting kwetsbare groepen'
- Dhr. Guido von Grumbkow, strategisch beleidsmedewerker van de gemeente Dordrecht en Mireille Henderson over het nieuwe regionale Wmo-meerjarenbeleidsplan (met lokale paragrafen). Door de vorming van de nieuwe colleges is hier pas eind 2018 een begin mee gemaakt. Na enig aandringen is het eerste overleg gepland op 25-2-19.
- Mw. Emilia dos Santos, teamcoördinator van Courtourde Twern over cliëntondersteuning.

Nieuwe naam en nieuw logo: begin 2018 hebben we in overleg met mevrouw Lambrechts, die toen wethouder Wmo was, besloten de naam van de Wmo adviesraad Dordrecht te wijzigen in Adviesraad Wmo & Jeugd Dordrecht. Als Adviesraad adviseren we, nu ook officieel, over de jeugdhulp. Bij een nieuwe naam hoort een nieuw logo, een nieuwe website, een Twitteraccount en e-mailadressen voor alle leden.

Verhuizing: eind maart is de Adviesraad verhuisd van het Dudokplein naar de Singel, boven het Vrijwilligershuis. De kantooruimte is kleiner en daarmee ook een stuk goedkoper.

Studiebijeenkomst op 13 april: tijdens de studiebijeenkomst hebben we besproken wat voor adviesraad we willen zijn. We willen waar mogelijk kritisch meedenken met de gemeente bij de ontwikkeling van thema's, waarbij ons advies serieus genomen wordt. Verder luisteren we naar en reageren op signalen van en over kwetsbare burgers. De opgehaalde signalen bespreken we met de gemeente en koppelen we ook terug. In 2018 is de eerste rol niet goed van de grond gekomen, de gemeente heeft ons nauwelijks betrokken. De signalerende rol hebben we goed vorm en inhoud kunnen geven.

Samenwerking met Cliëntenraad MEE Plus Groep: de Cliëntenraad van de MEE Plus Groep en ook wij vinden cliëntenparticipatie erg belangrijk. De aandachtsgebieden Wmo, jeugdhulp, sociale teams en cliëntondersteuning etc. zijn sterk overlappend. In 2018 zijn we een verdergaande samenwerking aangegaan met de Cliëntenraad, ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid en taak. In het kader van deze samenwerking hebben we op 31 oktober samen een netwerkbijeenkomst georganiseerd.

3. Samenwerking met de gemeente Dordrecht

Begin 2018 werd Mireille Henderson onze accounthouder. We hebben het afgelopen jaar goed overleg gehad met haar en ook met dhr. Stefan Oosterhof, strategisch beleidsadviseur jeugd. Door Mireille loopt de samenwerking met de gemeente beter, voor de meeste ambtenaren zijn we (nog) niet de natuurlijke gesprekspartner die wij graag willen zijn. Ambtenaren gaan zelf ook in gesprek met inwoners om input voor beleid op te halen. We juichen dit toe en willen hierin graag samen optrekken. Wij nodigen ambtenaren uit voor de bijeenkomsten die we organiseren, ze zijn regelmatig aanwezig.

Gesprekken met de wethouders: op 25 januari hebben we gesproken met Karin Lambrechts over de officiële uitbreiding van ons takenpakket met jeugdhulp en de nieuwe naam (zie 2). Op 30 augustus hebben we overleg gehad met dhr. Peter Heijkoop, wethouder Wmo, en dhr. Rik van der Linden, wethouder jeugd. We hebben de signalen besproken die we in 2017 en in de eerste helft van 2018 hebben opgehaald (zie ook 4). Daarnaast hebben we gesproken over de rol van de Adviesraad. De gemeente Dordrecht vindt het belangrijk dat beleid is afgestemd op ervaringen, wensen en behoeften van Dordtenaren. Zij zien voor de Adviesraad (naast hun eigen gesprekken met de stad) een signalerende en adviserende rol weg gelegd. De signalerende rol pakken we volgens de gemeente al goed op. De adviserende rol zien zij vooral in het betrekken van de Adviesraad bij het formuleren van (concept)plannen. Er worden informele bijpraat-momenten met verantwoordelijke ambtenaren

gepland, zo kunnen we onze rol verder vormgeven. We gaan ervan uit dat dit in 2019 ook daadwerkelijk wordt opgepakt.

4. Signalen ophalen en bespreken met de gemeente

4.1 Netwerkbijeenkomsten

We hebben in 2018 verschillende (netwerk)bijeenkomsten georganiseerd. De volledige verslagen van deze bijeenkomsten kunt u lezen op onze website.

Themabijeenkomst 'Hoe gaat het nu met de jeugdhulp in de gemeente Dordrecht?' Samen met het Ouderplatform ZHZ hebben we op 24 een bijeenkomst georganiseerd om de ervaringen in de jeugdhulp op te halen. De ruim 65 deelnemers gaven, onder andere, aan dat de afstemming tussen de jeugdhulp, de Wmo, de Participatiewet en de Wlz problemen oplevert. En dat je als ouder assertief moet zijn om ervoor te zorgen dat je kind de juiste hulp krijgt.

Ervaringen met de Wmo: samen met de Cliëntenraad van de MEE Plus Groep hebben we op 31 oktober een bijeenkomst georganiseerd om de ervaringen in de Wmo op te halen. Ruim 30 mensen gaven aan dat cliëntondersteuning nog steeds niet goed bekend is en dat er behoefte is aan een sociale kaart, zowel voor inwoners als voor professionals. Niet alles gaat goed maar er zijn veel positieve ervaringen.

Deskundigheidsbevordering jeugdhulp: p 28 augustus heeft mevrouw Jolanda Stuifzand een toelichting gegeven over de wijze waarop de jeugdhulp in de regio ZHZ is georganiseerd. Ook leden van andere adviesraden in de regio Drechtsteden, het Ouderplatform en het Jeugd Ervaringen Team (JET) waren aanwezig.

Beschermd wonen en beschermd thuis: op 15 november hebben we een bijeenkomst georganiseerd over beschermd thuis. Ook leden van andere adviesraden uit de regio Drechtsteden en Alblasserwaard-Vijfheerenlanden waren aanwezig. Mireille Henderson praatte ons bij over de regionale pilot beschermd thuis. Begin januari 2019 zijn we in overleg gegaan met mevrouw Lindy van Hooijdonk over de stand van zaken beschermd wonen en beschermd thuis in Dordrecht.

Bespreking van de signalen met de ambtenaren van de gemeente Dordrecht: op 5 juni hebben we het overzicht van de signalen besproken met de ambtenaren. Het was een zinvol en prettig overleg waarin serieus naar onze signalen werd geluisterd. Op verzoek van de gemeente hebben we op basis van het overzicht een prioritering van de signalen opgesteld¹: knelpunten bij complexe casussen, vooral bij jeugd en bij domein overschrijdende casussen, de onbekendheid van de wijkteams en de cliëntondersteuning en het ontbreken van GGZ-expertise in de wijkteams. Op 7 november kregen we een reactie van de gemeente op deze brief. Hierin gaven zij aan dat zij onze signalen meenemen in de gesprekken met VGZ en in de lokale beleidsplannen jeugd en Wmo.

5. Adviezen en thema's

In 2018 heeft de Adviesraad verschillende adviezen uitgebracht. Hieronder treft u een verkorte weergave aan, de volledige adviezen staan op de website.

5.1 Cliënttevredenheidsonderzoek (26-1-'18 advies uitgebracht aan mw. An Theunissen, directeur van de Stichting Jeugdteams ZHZ). *Geen formele reactie ontvangen*
Ouders krijgen een vragenlijst van de Stichting Jeugdteams waarin zij kunnen aangeven wat ze van de hulpverlening van de jeugdprofessional vinden. Deze vragenlijst is niet anoniem; er zijn ouders die daarom de vragenlijst niet invullen. We adviseerden de vragenlijst te anonimiseren en ouders de mogelijkheid te geven hun gegevens in te vullen, als zij dat willen.

5.2 Uitvoeringsagenda Mantelzorg 2017-2018 (1-2-18)

De Uitvoeringsagenda is vol ambitie en gewenste/ verwachte groei, maar moet wel uitgevoerd worden binnen de bestaande financiële middelen. Dit komt op ons als tegenstrijdig over. Verder zijn logeer-

¹ Zowel de belangrijkste signalen als het uitgebreide overzicht staan op de website. Ook de reactie van de gemeente staat hierbij.

opvang en dagbesteding waardevol om mantelzorgers te ontlasten. Wat ons betreft horen hier ook respijtbedden bij. Naast het feit dat de gemeente meer mantelzorgers wil bereiken, komen er ook meer mantelzorgers bij. Wij adviseren meer budget beschikbaar te stellen om de toenemende groep mantelzorgers te (blijven) waarderen en om collectieve ondersteuning mogelijk te (blijven) maken.

Op 19 februari 2019 hebben we met mw. Inge Hulswit de ontwikkelingen m.b.t. mantelzorg besproken. Mede op ons aandringen is er nu aandacht voor respijtbedden en doet de gemeente mee aan een pilot over logeervoorzieningen.

5.3 Meerjarenperspectief Jeugdhulp (25-1-'18)

De titel 'Duurzaam investeren in onze Jeugd' wekte hoge verwachtingen. Bij lezing bleek dat het vooral neerkomt op een duurzaam financieel resultaat. Het duurzaam investeren in onze jeugd is nauwelijks te vinden. Wij hebben begrip voor de richting om meer inzet te plegen aan de voorkant van het proces. Bij de jeugdhulp kan tijdig doorverwijzen naar de specialistische zorg levens redden. Er moet daarom naast de gewenste verschuiving van de achter- naar de voorkant geïnvesteerd worden in processen die het tijdig op- en afschalen van zorg faciliteren. Duurzaam investeren in jeugd vergt een lange termijnvisie en een integrale blik. Elke jongere die u in staat stelt een zelfstandig bestaan op te bouwen, bespaart de maatschappij grote bedragen gedurende zijn gehele levensloop.

Reactie (14-3-'18): het college herkent de aandachtspunten, maar wil de uitvoering van de jeugdhulp zoveel mogelijk binnen de financiële mogelijkheden organiseren, wel op basis van realiteit. De gemeente heeft het afgelopen jaar een Lokaal Plan Jeugd Dordrecht 2019-2022 opgesteld. De signalen die we hebben opgehaald over de jeugdhulp zijn hierin meegenomen.

5.4 Wijziging beleid eigen bijdrage (22-10-'18, uitgebracht aan het Drechtstedenbestuur) *Geen formele reactie ontvangen*

Verhoging van de eigen bijdrage voor de laagste inkomens is strijdig met het armoedebeleid en werpt drempels op voor de laagste inkomens en verlaging van eigen bijdrage voor hogere inkomens levert mogelijk een hogere instroom uit die groep op met meer druk op het budget Wmo

5.5 Wachtenlijst bij de Stichting Jeugdteams (19-10-18)

De wachtlijst bij de Jeugdteams is de eerste wachtlijst waar ouders/kinderen/jongeren mee te maken krijgen. Er zijn ook wachtlijsten binnen de Jeugdteams zelf en bij de gespecialiseerde jeugdhulp. Voordat de daadwerkelijke hulp kan starten, zijn cliënten in het ongunstige geval 9 maanden verder. Assertieve ouders dringen sterk aan of ze volgen de route via de huisarts. Kinderen van ouders die niet zo assertief zijn of de weg niet weten, wachten te lang op de goede hulp. Een belangrijke doelstelling van het jeugdbeleid om snel in te grijpen om verergering te voorkomen, komt hiermee ernstig in het gedrang. Er wordt tijdelijk 5 fte ingezet voor het 'Integraal vraagverhelderingsteam aan de voorkant' (IVV). De wachtlijst zal in deze periode in de wijk Oost afnemen en een goede triage kan veel leed voorkomen. De pilot lijkt erg kort om betrouwbare conclusies te kunnen trekken en effecten te kunnen borgen. Een snelle ingreep (tijdelijke inzet extra capaciteit) om de wachtlijsten te elimineren of tenminste sterk te bekorten lijkt ons noodzakelijk.

Reactie (31-1-19): ook de gemeente vindt de wachtlijsten onwenselijk en heeft een aantal maatregelen genomen, waaronder de inzet van het IVV, om de wachtlijsten te verminderen.
Technische reactie: we voelen ons niet helemaal serieus genomen met deze reactie. We gaan samen met het Ouderplatform en het Jeugd Ervaringen Team in overleg met de gemeente om de brief en de reactie te bespreken.

5.6 Signalen over maatwerkvoorzieningen

De signalen over maatwerkvoorzieningen leggen we meteen voor aan de SDD, zoals het signaal dat de SDD de tarieven voor het PGB te laat doorgeeft aan de SVB, hierdoor krijgen cliënten in het begin van het nieuwe jaar geen geld. De SDD heeft toegezegd dat de tarieven eerder worden doorgegeven. Begin 2019 bleek dat dit nog steeds niet goed loopt.

5.7 VN-verdrag

In het kader van het VN-verdrag hebben we in 2018 de volgende acties ondernomen.
Bouwstenen voor inclusief beleid (opgesteld door leder(in)): eind maart hebben we bij alle politieke partijen aandacht gevraagd voor de uitvoering van het VN-verdrag. Als basis voor een inclusief coalitieakkoord hebben we hen de 'Tien Bouwstenen voor een inclusief beleid in eenvoudige taal'

gestuurd. We waren teleurgesteld dat er in het Coalitieakkoord van het nieuwe college niets stond over het VN-verdrag.

Werkgroep Inclusief Beleid: de heer Nico Bogaards was lid van de werkgroep Inclusief Beleid. In deze werkgroep zaten een paar leden namens de Adviesraad, een medewerker van MEE Drechtsteden en een beleidsmedewerker van de gemeente Dordrecht. De werkgroep adviseerde de gemeente over het inclusieve beleid. Ondanks herhaalde verzoeken vanuit de Adviesraad is deze werkgroep in 2018 niet meer bij elkaar geweest en zonder overleg opgeheven door de gemeente.

Dordrecht is Koploper VN-verdrag sinds juli 2018. De Adviesraad en de werkgroep Inclusief Beleid waren hier niet bij betrokken. Er zijn in de zomer en het najaar wel twee overleggen geweest met Lindy van Hooijdonk en Helma Seelen over een plan van aanpak. De gemeente gaat begin 2019 'in gesprek met de inwoners en organisaties uit Dordrecht' om te horen wat zij belangrijk vinden. De Adviesraad heeft op 19 februari input gegeven.

5.8 Cliëntondersteuning

In december 2017 hebben we een advies uitgebracht naar aanleiding van het besluit van de gemeente om cliëntondersteuning jeugd te beleggen bij Contourde Twern. Ondanks aandringen hebben we hier geen reactie op gehad en zijn we niet bij de evaluatie betrokken.

Dordrecht is Koploper Cliëntondersteuning sinds eind november. Dit was aanleiding om (opnieuw) contact te leggen met de heer Vincent Roeleveld. Eind van het jaar is overleg geweest waarin we samen met het Ouderplatform onze signalen m.b.t. cliëntondersteuning hebben besproken en de toezegging hebben gekregen dat we betrokken worden bij de nieuwe opdracht.

6. Deelname aan externe overleggen

6.1 Regionale Adviesraad Wmo Drechtsteden en Gebruikersplatform: vanuit elke lokale adviesraad Wmo/Sociaal Domein in de Drechtsteden zit een vertegenwoordiger in de Regionale Adviesraad Wmo Drechtsteden, het adviesorgaan van het Drechtstedenbestuur en de SDD rond de Wmo-maatwerkvoorzieningen. Vanuit onze Adviesraad is de heer Wim Oussoren de afgevaardigde. Ook neemt hij deel aan de vergaderingen van het Gebruikersplatform van Stroomlijn (verantwoordelijk voor, onder andere, de DrechtHopper).

6.2 Samenwerking met de ouderenbonden in Dordrecht: KBO, PCOB en Seniorenbond Dordrecht We vinden het belangrijk om contacten te onderhouden met de lokale afdelingen van de ouderenbonden om signalen en ervaringen op te halen. Daarom werd er dit jaar weer vergaderd met de besturen van de drie ouderenbonden, waarin informatie werd uitgewisseld en ervaringen gedeeld.

6.3 Voorzittersoverleg Adviesraden Wmo/Sociaal Domein Drechtsteden: de voorzitter, de heer Jan Slappendel, heeft ook dit jaar deelgenomen aan de periodieke voorzittersoverleggen in de Drechtsteden. Het doel is regionale uitwisseling van ervaringen en kennis.

7. Bijeenkomsten en overleggen

De voorzitter en de leden hebben diverse lokale, regionale en landelijke bijeenkomsten bezocht, externe vergaderingen bijgewoond en overleggen gevoerd, zoals bijeenkomst(en) over/van:

- De Jeugdhulp, georganiseerd door de gemeenteraad van Dordrecht
- De jeugd(hulp) georganiseerd door het Ouderplatform ZHZ
- De Koepel van Adviesraden
- De Regionale Adviesraad Wmo Drechtsteden
- Mantelzorg
- Beschermd wonen
- Laaggeletterdheid
- Herstelcafé
- Hackathon over armoede en schulden
- De gezamenlijke ouderenbonden

Overleg(gen) met/over

- Huisvesting kwetsbare groepen
- Klankbordgroep Dagbesteding en individuele begeleiding
- Familieraad van Yulius
- Platform Dak- en Thuislozen
- Platform tegen armoede
- Toezichthouder Wmo vanuit Dienst Gezondheid en Jeugd
- Cliëntenraden en medewerkers van het Parkhuis en Crabbehoff, onder andere over respijtbedden.
- Huurderorganisaties Drechtsteden (GOHD)
- De beheerder van het Inloophuis van De Hoop en de manager van beschermd wonen en individuele begeleiding van De Hoop
- De Stichting Cliëntenraad Regio Drechtsteden

8. Overige activiteiten in 2018

8.1 Voorlichting door het GIPS-team

Via het Gehandicapten Informatie Project Scholen (GIPS) maken leerlingen van groep 7 van de basisscholen in Dordrecht al vele jaren op speelse wijze kennis met 'hoe het is om te leven met een handicap'. De bezoeken aan de scholen worden gecoördineerd door Nelleke Schelfhout.

Mensen met een visuele of lichamelijke beperking geven de voorlichtingslessen. Tijdens de voorlichting doen zij met de kinderen een spel met allerlei praktijkopdrachten. Na afloop van de voorlichting gaan de voorlichters uitgebreid in gesprek met de leerlingen, waarbij ruimte is voor alle vragen.

In het schooljaar 2017-2018 zijn er in totaal 23 voorlichtingen gegeven op 14 verschillende scholen. Het GIPS-project kon ook dit jaar weer worden uitgevoerd, dankzij de enthousiaste inzet van een groep van elf actieve vrijwillige voorlichters en enkele vrijwilligers die alle materialen vervoeren naar de scholen en weer terug. In juni hebben de voorzitter en de secretariële medewerker een evaluatie met de leden van het GIPS-team gehouden. De reacties van de leerlingen van de groepen 7 en leerkrachten waren onverminderd enthousiast. Het GIPS-team werkt met 2 groepen.

8.2 Externe communicatie

Het afgelopen jaar hebben we met enige regelmaat artikelen op de website en op Facebook geplaatst om een beeld te geven van onze activiteiten. Eind 2018 is www.adviesraadwmojeugdordrecht.nl, 'de lucht ingegaan' er is meteen ook een Twitteraccount aangemaakt, <https://twitter.com/JeugdWmo>

8.3 Ombudsfunctie

Naar aanleiding van een motie in de gemeenteraad wil de gemeente een ombudsfunctie opzetten. Jan Slappendel is hier vanuit de Adviesraad bij betrokken. Ook mw. Anke-Elze de Jong-Rietstap van het Ouderplatform en de heer Kees Rovers, oud huisarts, zijn hierbij betrokken. Er zijn verschillende gesprekken geweest met Stefan Oosterhof en Guido van Grumbkow en de groep heeft een werkbezoek gebracht aan de Ombudsman in Rotterdam. Stefan en Guido maken een opzet voor de invulling van de Ombudsfunctie in Dordrecht. De Adviesraad vindt dat dit zowel voor jeugdhulp als voor Wmo moet zijn

9. Samenstelling Adviesraad en Gips-team

Aan het eind van 2018 bestond de Adviesraad Wmo & Jeugd uit de onderstaande personen, met erachter hun aandachtsgebied.

Dhr. Jan Slappendel, voorzitter

Dhr. Hans Bax, mensen met een verstandelijke beperking

Mw. Jacqueline van den Bergh (vanaf half juli)

Dhr. Erik Beelen, jeugd

Dhr. Nico Bogaards (tot half augustus), mensen met een lichamelijke beperking

Dhr. Charles Dickens, GGZ

Dhr. Linco Nieuwenhuyzen (van eind mei tot september), namens het Diaconaal Platform

Mw. Marianne Opendorp (vanaf eind september), Wmo

Dhr. Wim Oussoren, Wmo-maatwerkvoorzieningen

Dhr. Ronald de Rijke (tot half maart), jeugd

Dhr. Tjipke van der Plaats, jeugd

Samenstelling GIPS-team

Dhr. Mike Agraniotis
Dhr. Bas van den Brink
Mw. Ada Brobbel
Dhr. Cor Havelaar
Mw. Anja van Leest
Dhr. Henrie Scheepers
Mw. Coby van Schieveen
Mw. Riet Verkijk
Dhr. Jan Welschen

Chauffeur voor het transport van het GIPS-materiaal: dhr. Jan Kees de Vries

Medewerkers van de Adviesraad Wmo & Jeugd

De Adviesraad werd in 2018 ondersteund door medewerkers vanuit Zorgbelang Zuid-Holland: Judith Broerse tot 1 juni en Mariëtte Teunissen vanaf 1 juni, als beleidsmedewerker en Nelleke Schelfhout, als secretariële ondersteuner en coördinator van het GIPS-team.